

Zaaknummer	291541
Portefeuillehouder	Barbara Boudewijnse, wethouder
Voorstel	Zonnegeluidswal Naarderbos

Aan de raad,

1. Beslispunten

1. Voor de aanleg van een zonnegeluidswal langs de A1 t.h.v. het Naarderbos een krediet van € 2.850.000 beschikbaar te stellen, waarvan 2.500.000 wordt gedekt door de bijdrage van Rijkswaterstaat.

2. Maatschappelijk effect

Met de aanleg van een grondwal wordt het geluid van de A1 voor de 36 woningen in de ernaast gelegen wijk Naarderbos gereduceerd tot 55 dB. Ten opzichte van de reductie die zou worden bereikt met een geluidsscherm van 4 meter hoog langs de A1 dat Rijkswaterstaat wil aanbrengen is dit een extra reductie van 5 dB. Dit heeft een positief effect op de leefbaarheid in de wijk Naarderbos en het komt gezondheid van de bewoners in het Naarderbos ten goede.

Daarnaast biedt het aanleggen van de grondwal de mogelijkheid voor het aanbrengen van circa 5000 à 7000 zonnepanelen op de grondwal. Dit levert een bijdrage aan de Regionale Energiestrategie (RES-opgave) regio Noord-Holland Zuid.

3. Inleiding

De bewoners van het Naarderbos kampen al vele jaren met geluidsoverlast van de A1. Dit heeft negatieve effecten op de kwaliteit van hun leefomgeving en gezondheid als gevolg. De locatie valt binnen het Meerjarenplan Geluidssanering (MJP) van Rijkswaterstaat. De Commissie Geluidshinder A1 van het Naarderbos heeft in 2017 een innovatieve businesscase opgesteld voor energieopwekking in combinatie met geluidswerende maatregelen. Na de toezegging van Rijkswaterstaat dat het MJP-bedrag beschikbaar wordt gesteld voor de aanleg van een grondwal, heeft de gemeenteraad van Gooise Meren krediet beschikbaar gesteld (raadsbesluit 2167659) voor een haalbaarheidsonderzoek. Dit collegevoorstel betreft de resultaten van dit onderzoek en het vervolg.

4. Beoogd effect

Door het voorbereiden en realiseren van het project Zonnegeluidswal Naarderbos met de grondwal, de absorberende geluidschermen bij de fietstunnel en IJsselmeerweg, de faunavoorzieningen en de zonnepanelen worden niet alleen de leefomgeving en de gezondheid van de bewoners in het Naarderbos verbeterd, maar wordt ook aan gezamenlijke RES-opgave 1.0 voldaan.

5. Argumenten en onderbouwing

1.1 Uit het haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat de aanleg van een zonnegeluidswal langs de A1 t.h.v. het Naarderbos haalbaar is

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan worden geconcludeerd dat de aanleg van de geluidswal technisch en procedureel realiseerbaar is, waarbij ook ruimschoots wordt voldaan aan de geluidswerende functie en de wens van de inwoners om het geluidsniveau niet te reduceren tot de wettelijk verplichte RWS-normen van 60dB, maar zelfs tot 55dB.

De volgende aandachtspunten zijn hierbij wel van belang:

Vergunningen en meldingen dienen op tijd te worden aangevraagd resp. gedaan.

- Nader onderzoek is voor een aantal onderwerpen/aspecten noodzakelijk, mede ook met het oog op het aanvragen van vergunningen en het doen van meldingen. Dit betreft de onderwerpen Archeologie en NGE (niet gesprongen explosieve), Geotechniek, Wet natuurbeheer (beschermde soorten en houtopstanden).

1.2 Het geluid in de woonwijk Naarderbos wordt gereduceerd van 65 dB naar 55 dB

Met de aanleg van de (zonne)geluidswal wordt een geluidsreductie bereikt tot het niveau van 55dB. Als Rijkswaterstaat de wettelijke maatregelen uit het MJPZ zou uitvoeren zou er maar een reductie van 5 dB gerealiseerd worden dus een reductie tot 60 dB. De zonnegeluidswal leidt tot een reductie van 5 dB extra.

1.3 Het aanbrengen van circa 5000 à 7000 zonnepanelen op de grondwal levert een bijdrage aan de

Regionale Energiestrategie (RES)-opgave regio Noord-Holland Zuid

De RES 1.0 is in 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. In overleg met onder andere inwoners, de provincie en andere belanghebbenden is het projectgebied Zonnegeluidswal Naarderbos langs de A1 aangewezen als potentieel zoekgebied voor duurzame energie-opwek. In dit geval gaat het om het realiseren van zonnepanelen voor de gezamenlijk RES 1.0-opgave van de provincie en de gemeente.

2.1 Het project betekent een aanmerkelijke verbetering van de leefbaarheid van de wijk en de gezondheid van de bewoners

In het project zijn alle wensen en elementen van het bewonersinitiatief opgenomen. Gedurende de uitvoering van het project zal bekeken worden of er voldoende financiële middelen zijn voor het realiseren van het geluidsscherm IJsselmeerweg en de juiste hoogte van het geluidsscherm bij de fietstunnel. De financiering het geluidsscherm IJsselmeerweg is afhankelijk van de realisatie van de zonnepanelen (zie hierna bij de financiële verantwoording). Indien de middelen niet toereikend blijken,, zal het absorberende geluidsscherm over de IJsselmeerweg worden verlaagd in hoogte of komen te vervallen.

6. Houd rekening met en onderbouwing

1.1 De kernkwaliteit van het UNESCO-gebied Naarden-Vesting mag niet aangetast worden

Het uitzicht over de schootsvelden wordt minimaal aangetast door de grondwal en de zonnepanelen die hierop geplaatst worden. Het project ligt binnen en tegen het UNESCO-gebied van Naarden-Vesting. Ten aanzien hiervan zijn er specifieke eisen over de openheid van de schootsvelden rond Naarden-Vesting. In relatie tot het UNESCO-gebied heeft de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed (CRK&E) aangegeven dat er bij de aanleg van de zonnepanelen rekening gehouden moet worden met de synergie tussen groen en zonnepanelen. De provincie heeft aangegeven dat de zonnepanelen op een dusdanige manier moeten worden ingepast, dat er zo weinig mogelijk verstoring ontstaat van het UNESCO-gebied. Dit betekent mogelijk dat er minder zonnepanelen aangelegd kunnen worden dan gepland, wat consequenties heeft voor het voldoen aan de gemeentelijke RES-opgave en kan betekenen dat het geluidsscherm over de IJsselmeerweg niet kan worden gerealiseerd.

1.2 Aanleg grondwal door de firma Grondbalans

De firma Grondbalans heeft een offerte uitgebracht van € 0 voor het uitvoeren en realiseren van de grondwal. Dit kan Grondbalans doen omdat de businesscase is opgebouwd uit grondafvoer van andere bedrijven en gemeenten die hiervoor betalen. Mogelijk ontstaat er tijdens de realisatie meerwerk waarvoor de kosten in rekening gebracht kunnen worden.

1.3 De leefomgeving van Thijssepark en Keverdijk mogen door de aanleg van de zonnegeluidswal niet verslechteren

De overlast die de zonnegeluidswal in de omgeving zou kunnen veroorzaken is onderzocht. Het geluid wordt door de hoek van de grondwal omhoog gestuurd, waardoor het geluid versnippert. Daardoor heeft het geluid geen effect op de tegenoverliggende wijk. Om hier zeker van te zijn, heeft de raad aan de bewoners van de wijken Thijssepark en Keverdijk toegezegd dat er een nul-geluidsmeting wordt gedaan voorafgaand aan de werkzaamheden en een 1-meting na gereedkomen van de werkzaamheden. Eventueel noodzakelijke maatregelen voor geluidsreductie bij Thijssepark en Keverdijk vallen niet onder het voorliggende project.

1.4 Beschermde natuurgebied en diersoorten

Een deel van het project komt te liggen op de grens van en in het Natura 2000-gebied Gooimeer. Hiervoor zal bij de kap van bomen een aparte procedure worden doorlopen. Om ook duidelijk te hebben of en welke beschermde dieren in het gebied voorkomen, wordt momenteel aanvullend onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van vleermuizen en andere beschermde diersoorten.

1.5 De huidige natuur verandert door de aanleg van de grondwal

Een klein deel van de te realiseren grondwal komt te liggen op de grens van een Natura 2000-gebied. Hiervoor zullen in het vervolgtraject de benodigde natuurvergunningen aangevraagd worden. Ten behoeve van het aanbrengen van de grondwal worden bestaande bomen en struiken in dit gebied verwijderd. Het gaat hier om circa 4000 bomen/boschages. Hiervan zijn 137 bomen kapvergunningplichtig, conform de APV van de gemeente. Deze bomen hebben namelijk een diameter van 25 cm of groter. De overige bomen/boschages zijn kleiner en niet-kapvergunningplichtig. Voor de boschages en bomen die in het

Natura 2000-gebied staan, geldt een herplantplicht van het aantal ares aan beplanting dat verwijderd wordt. Voor het overige projectgebied is geen herplantplicht van toepassing. In het project worden op de noordzijde van het talud zoveel mogelijk bomen en struiken terug geplant.

Door samen met Natuurmonumenten en het Goois Natuurreservaat (GNR) te kijken naar natuurkansen in de omgeving kan de natuur in de toekomst aanmerkelijk verbeterd worden. Dit kan worden gerealiseerd door het verbeteren van biodiversiteit in het gebied, het verbeteren van een bestaande natuurpassage en het aanbrengen van een nieuwe natuurpassage.

1.6 *Voor het project moeten de volgende vergunningen en ontheffingen worden aangevraagd*

De volgende vergunningaanvragen brengen risico's met zich mee:

- Voor het kappen van de bomen is een omgevingsvergunning nodig, tegen deze vergunning kan bezwaar worden gemaakt.
- Voor het aanleg van de zonnepanelen is een omgevingsvergunning nodig. Omdat het gebied in en tegen het UNESCO-gebied Naarder-Vesting ligt, kan de provincie besluiten geen vergunning te verlenen voor de aanleg van de zonnepanelen.

Een deel van de Zonnegeluidswal ligt in het Natura 2000-gebied Gooimeer. Hiervoor is een melding 'verwijderen houtopstanden' en ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk.

1.7 *Indien de grondwal en zonnepanelen niet doorgaan*

Indien wordt besloten om de grondwal niet te realiseren, zal de opdracht voor geluidsreductie teruggegeven worden aan Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat zal dan een absorberend geluidsscherm van 4 meter hoog realiseren langs de A1. Hierdoor wordt een geluidsreductie voor de woonwijk gerealiseerd tot slechts 60dB, wat voldoet aan de wettelijke geluidseisen, maar beduidend minder dan de reductie van het geluidsniveau tot 55dB, die de geluidswal oplevert. Ook komt het zoekgebied van de RES 1.0-opgave dan te vervallen.

Uiterlijk maart 2023 moet Rijkswaterstaat op de hoogte worden gesteld of de gemeente de zonnegeluidswal Naarderbos gaat realiseren of niet.

Indien de zonnepanelen niet gerealiseerd worden, zullen we in het licht van de RES-doelstellingen tot een nieuwe zoeklocatie moeten besluiten.

7. Duurzaamheid

Het realiseren van het project Zonnegeluidswal Naardenbos wordt op een duurzame manier gedaan. Vooral op het gebied van materialen en hergebruik hiervan wordt veel gedaan. Zo komt de grond uit de directe omgeving en worden de te kappen bomen hergebruikt als o.a. bouw materiaal. Met het aanbrengen van zonnepanelen op de grondwal wordt een bijdrage geleverd aan de gezamenlijke RES-opgave en het reduceren van CO₂-uitstoot.

8. Financiële onderbouwing

Het benodigde krediet voor de geluidswal (zonder zonnepanelen) bedraagt € 2.850.000. De bijdrage van Rijkswaterstaat bedraagt € 2.500.000. In de begroting 2023 is rekening gehouden met een investering € 2.680.000. Het extra benodigde krediet (van € 170.000) ten opzichte van de begroting 2023 is nodig, omdat inmiddels is gebleken dat de BTW van de investering op onderdelen niet compensabel is. Dit heeft dus een kostprijsverhogend effect. De extra kapitaallasten bedragen circa € 5.700 per jaar bij een afschrijvingstermijn van 30 jaar.

Omschrijving	Kosten Bijdrage
Bouwkosten	€ 1.622.000,-
Vastgoed kosten (Huur grond/aankoop grond)	€ 85.000,-
Engineeringskosten	€ 485.000,-
Totale realisatiekosten	€ 2.192.000 ,-
Risicoreservering 14%	€ 308.000,-
Kostprijsverhogende BTW	€ 350.000
Totale kosten	€ 2.850.000,-
Bijdrage Rijkswaterstaat	€ 2.500.000,-
Totale kosten gemeente	€ 350.000,-

Onder de werkzaamheden en de financiën van de grondwal vallen volgende projectonderdelen: realisatie geleiderail langs A1, verwijderen bomen en struiken, realisatie grondwal, realisatie van het absorberend geluidsscherm bij de fietstunnel, de inrichting noordzijde grondwal met bomen en struiken en het aanbrengen c.q. verbeteren van faunapassages.

Door het gebied aan de zuidzijde van de grondwal beschikbaar te stellen aan de exploitant van zonnepanelen voor een periode van 30 jaar, kan de exploitant als tegenprestatie een absorberend geluidsscherm over de IJsselmeerweg realiseren. Wanneer de zonnepanelen niet doorgaan, kan het absorberende geluidsscherm over de IJsselmeerweg *niet* worden gerealiseerd.

9. Communicatie en participatie

Bewoners en belanghebbenden zijn in het voortraject nauw betrokken geweest. Er zijn gesprekken gevoerd en er zijn een informatiebijeenkomst en een enquête gehouden. Daarnaast zijn er gesprekken geweest met de verschillende stakeholders.

Het wel of niet uitvoeren van dit initiatief heeft gevolgen voor de omgeving. De consequenties en eventuele reden van het wel of niet uitvoeren van het initiatief zullen goed gecommuniceerd moeten worden via de verschillende

gemeentelijke kanalen en rechtstreeks naar de initiatiefnemers en bewoners van het Naarderbos.

10. Uitvoering/ tijdpad/ evaluatie

Indien het college en de raad instemmen met de verdere uitvoering van het project dan zullen de volgende stappen worden doorlopen:

Fase	Voorbereiding		Realisatie	
Stap 1: voorbereiden en aanvragen omgevingsvergunning en ontheffing t.b.v. de uitvoering	Q4 - 2022	Q2 - 2023		
Stap 2: plaatsen geleiderail langs A1	Q4 - 2022	Q1 - 2023	Q2 - 2023	Q2 - 2023
Stap 3: Bouwrijp gebied	Q4 - 2022	Q1 - 2023	Q2 - 2023	Q2 - 2023
Stap 4: realisatie Grondwal	Q4 - 2022	Q2 - 2023	Q3 - 2023	Q3 - 2025
Stap 5: voorbereiden en realisatie absorberende geluidsschermen	Q2 - 2023	Q2 - 2024	Q3 - 2024	Q3 - 2025
Stap 6: voorbereiden en realiseren zonnepanelen	Q2 - 2024	Q2 - 2025	Q4 - 2025	Q1 - 2026
Stap 7: Inrichting Noordzijde	Q2 - 2025	Q4 - 2025	Q1 - 2026	Q2 - 2026
Stap 8: voorbereiden en realiseren droge en natte Faunapassage	Q2 - 2025	Q4 - 2025	Q1 - 2026	Q3 - 2026

Na de voorbereidingsfase en realisatiefase zal een evaluatie plaatsvinden over de gemaakte stappen en wordt de uitkomst van de evaluatie gedeeld met de personen en partijen die hierbij betrokken waren.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

De heer M. Voorhorst
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester

Bijlage(n)

1. Nadere toelichting projectonderdelen
2. Rapportage technische haalbaarheid

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Zonnegeluidswal Naarderbos' van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

1. Voor de aanleg van een zonnegeluidswal langs de A1 t.h.v. het Naarderbos een krediet van € 2.850.000 beschikbaar te stellen, waarvan 2.500.000 wordt gedekt door de bijdrage van Rijkswaterstaat.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren, gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*.

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde